سودانی هاوبەشی ستراتیژی عێراق لەگەڵ ناتۆ بۆ سەقامگیری ناوچەکە پتەو دەکات

سەرکی ئەنجومەنی وەزیران محەمەد شیاع سودانی، داوا لە وەاتانی ئەنجومەنی باکوری ئەتڵەسی دەکات، هاوکار بن و کار بکەن بۆ سەقامگیری ناوچەکە.

نوسینگەی ڕاگەیاندنی سەرکی ئەنجومەنی وەزیران لەڕاگەیندراوەکدا کەدستی موتەبع کەوتووە بڵاویکردەوە سەرکی ئەنجومەنی وەزیران محەمەد شیاع سودانی، ئەمڕۆ دووشەممە لە بارەگای هاوپەیمانی باکوری ئەتڵەسی لە بڕکسلی پایتەختی بەلجیکا وتارکی لە بەردەم سەرکردە و نوێنەری وەاتانی ئەنجومەنی باکوری ئەتڵەسی پێشکەش کرد، ئەمەش لە میانەی بانگهێشتنامەیەکدا لە لایەن ئەمینداری گشتی هاوپەیمانەکەوە مارک ڕوتە.

لە وتارەکەیدا سەرکی ئەنجومەنی وەزیران محەمەد شیاع سودانی، ئاماژەی بەوەدا کە ئەم کێبووڕکێیە لە چوارچێوەی گرژی و گەمانکاریی بنەڕەتییەکانی هێزەهاتی ناوەڕاست و پشێلکردنی بنەماکانی سیستەمی نێودەوڵەتی و ئەنجامدانی تاوانی دژ بە مرۆڤایەتی و هەڕەشەکردن لە ئاسایشی ناوچەیی بەرەودڕۆچت و جەختی لە دامەزراندنی هاوبەشیەکی بنیاتنەر لەگەڵ ناتۆ کردەوە لەسەر بنەمای بەیارەکی سەروەری کە ئامانجی پێوەندییە درێژخایەن و هەمەلایەنەکانە لە بوارە جیاوازەکاندا.

سودانی ئاماژەی بۆکرد کە عێراق چیتر جێگای نیگەرانی ئەمنی نییە، بەڵکو هاوبەشێکی ستراتیژییە دەتوانرێت پشتی پێ ببەسرێت و پەیوەندییەکی لێگەڵ هاوپەیمانییەکە ئەم جۆرە هاوبەشییەی دووپاتکردەوە و هەستێنگاندنی نەردەی ناتۆ لە عێراق گرنگ، هەروەها هاوکاری دوو قۆڵی نموونەییکە کە دەبێت لە ناوچەکەدا پەسند بکرێت، جگە لە هەوڵکان بۆ ئاوەڵی عێراق ببێتە هاوبەشێکی ناوچەیی بۆ هاوپەیمانی ناتۆ، لە چوارچێوەی بەکخستنە سودبەخشەکانی هەردووڵادا.

ئەمەی خوارەوە دەقی وتارەکەی سەرۆکی ئەنجومەنی وەزیرانە کەنوسینگەکەی باڵوێکردەوە:

? عێراق ئەمڕۆ نوێنەرایەتی مەدەنیکی دیار دەکات لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا، لە چوارچێوەی سیستەمی دیموکراسی و فرەیی و فیدرالی خۆیدا.

? هەنگاوەنانی گەلەکەمان بەرەو دیموکراسی بەهێز و تەکەم بووە، سەرکەای ئاو ئاستەنگ و قەیرانانەی کە ناوچەکە بەخۆیەوە دەیبینێت.

? حکومەتەکەمان بەردەوامە لە بنیاتنانی پەیوەندییەکی بەهێز و بەردەوام لەگەڵ وڵاتان و دامەزراوە نێودەوڵەتییەکان کە هاوتەریبن لەگەڵ بەها سیاسییەکانمان لە فرەیی و ئازادی.

? ئەمە پرەنسیپی هاوسەنگی لە سیاسەتی دەرەوەماندا دەگرێنبەبەر، و خۆ بەدوور دەگرین لە لایەنگری و میحوەرەکان، لەسەر بنەمای بەرژەوەندییە باڵاکانی عێراق و گەلەکەی.

? هەوڵ دەدەین پەیوەندییەکان لەگەڵ وڵاتانی (ناتۆ) پتەوتر بکەین، و بەشدار بین لە پلاندانان و جێبەجێکردنی دەستپێشخەرییە ئەمنییەکانی ناوچەکە، هەروەها پەرەپێدانی تواناکانی بەرگری ئاسمانی و پەرچدانەوە، بەشێوەیەک سەروەری عێراق و پاڕێزکردنی سەقامگیری ناوچەکە دەستەبەر بکات.

? ئەمە هاوکاری خەمان لەگەڵ (ناتۆ) دووپات دەکەینەوە لە ڕووبەڕووبوونەوەی ئاستەنگەکانی تیرۆر، ئاسایشی سنووریکان و بەرەنگاربوونەوەی تاوانە ڕێکخراوەکان، و هەڕەشەکانی ئەلیکترۆنی، و هەکارەکانی هەڕەشەی سەر سەقامگیری ناوچەیی.

? چاوەڕوانی پاڕێزی (ناتۆ) دەکەین لە بنیاتنانی تواناکانی بەرپەرچدانەوەی هەڕەشەکان و پاڕێزکردنی هەوڵەکانی حکومەت بە دووڕخستنەوەی عێراق لە ململانێ ناوچەییەکان.

? ململانێکان دەبێت بە دیپلۆماسی و یاسای نێودەوڵەتی چارەسەر بکرێن و ناسەقامگیری ناوچەکە مەترسییەکە دەرئەنجامەکانی نوێنەرایەتی تیرۆر و ئاوارەیی و قەیرانی مرۆیی دەکات و بۆ ئەوروپا و جیهان درۆژ دەبێتەوە.

? ئۆلۆویەتی حکومەتەکەمان ئاوەدانکردنەوەی عێراق و دڵنیابوونە لەوەی وەتەکەمان ڕێ و پێگەی ڕاشنبیری و گەشەپێدانی خۆی لە ناوچەکە و جیهاندا بگەڕێت.

? بەرپرسیارێتی هەڵبژاردنەکانی پەرلەمان دەگەین و حکومەت پابەندە بە پاپشتیکردنی ئەم پرۆسەیە و بەڕێوەبردنی بە شێوەیەکی دادپەروەرانە و شەفاف.

? سیستەمی فرەییمان ڕێگە بە هەموان دەدات بۆ ئازادی چالاکیری بکەن لە هەڵبژاردنەکاندا، حکومەت لەسەر بنەمای ئەنجامەکان و لە ڕێگەی گواستنەوەی ئاشتیانەی دەسەڵاتەوە پێکدێت.

? توانای تێپەڕاندنی ئاستەنگە ئابووری و ژینگەییەکانمان هەیە، بەتایبەتی ئاستەنگی دەستبەرکردنی سەرچاوەکانی ئاو و زیادکردنی ئابووریی نا نەوتی.

? پابەندین بە بیاری کۆنترۆڵکردنی چەک لەچوارچێوەی دەوڵەت و ئەنجامدانی چاکسازی لە دەزگا ئەمنییەکان بۆ پاراستنی هەموو هاووڵاتیان و پاراستنی سیستەم.

? حکومەتەکەمان تیشکی خستەتە سەر هەمەچەشنکردنی ئابووری، و هاندانی بازرگانی و وەبەرهێنانی بیانی، و پاراستنی پیشەسازییە ناوخێیەکان.

? پێشینەی کارەکانمان بریتین لە بەهێزکردنی یەکێتی نیشتمانی و بەتواناکردنی گەنجان و ژنان، و تۆڕە پەراوێزخراوەکان، و پشتگیریکردنی پەروەردە و چاودێری تەندروستی بۆ دەستبەرکردنی یەکسانی و پێشکەوتنی هەمەلایەنە.

? دەستدرێژی و بەکارهێنانی نایاسایی هێز مەترسی دروست دەکات کە بۆ دەرەوەی ڕێژەهەڵاتی ناوەڕاست درێژدەبێتەوە، کەمبوونەوەی نوودەوڵەتیش دەبێت بەرپرسیارانە مامەڵە بکات بۆ دابینکردنی پاراستن.
? عێراق هەوڵ دەدات پرسی ئەتەمی ئێران بە شێوەیەکی ئاشتیانە و لە چوارچێوەی یاسا نودەوڵەتییەکان و بیارەکانی ئەنجومەنی ئاسایش و پەیماننامەی قەدەغەکردنی چەکی ئەتەمی چارەسەر بکات.

? عێراق پاپشتی خۆی بە سەقامگیری سوریا و دنیابوون لوی کە گشتگیری و فریی بنەمای داهاتووی وڵاتکە بێت دووپاتدکاتوە.

? پشلکاریەکان لە ناوچە داگیرکراوکانی فەستین پچوانی بیارکانی ئنجومنی ئاسایشی نودوتیە و دبێت کتایی پبێت. هروها کمکوژی لە غززە ابگیرێت.

? عێراق هودەدات سیستمکی ناوچیی لسر بنەمای ئاوگۆ و چارسرکردنی ئاشتیانەی ململانکان و هاوکاری لە ووبووونوی ئاستنگە هاوبشکان دابمزرنێت.

? تەوانینمان لسر بنەمای ئو هاوبشیانە دامزراوە کە بەهندکانی ئابووری، سیاسی، ئمنی، و هماهنگی تکەکە دکات بە پشتگیریکردن لە سەقامگیری و گشپدانی بکەمە.

? پیوندیمان لگەڵ ناتە نونرایتی مدللک دکات کە دبێت پسند بکرێت، و مانوی عێراق وک سرچاوی سەقامگیری ناوچکە و بشداری کردن لە ئاشتی و ئاسایشی نودوتی دستبر بکات.